

Práva obetí trestných činov v trestných konaniach

Ako obeť trestného činu môžete využívať množstvo práv a pomoc zo strany vnútroštátnych orgánov a organizácií, ktoré vám poradia a pomôžu. Tieto prehľady vám poskytnú celý rad informácií o tom, čo môžete v jednotlivých krajinách Európskej únie očakávať.

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, budete sa musieť samozrejme rozhodnúť, či to nahlásite. Môžete mať pochybnosti, či to máte urobiť, alebo z toho môžete mať obavy, ale policajné vyšetrovanie je viac-menej pravdepodobné, no nie je pravdepodobné, že bude osoba, ktorá trestný čin spáchala, zobrať na zodpovednosť. Nahlásenie trestného činu môže byť pre vás dôležité aj z praktických dôvodov, ako je napríklad uplatnenie si nároku z poistenia.

K niektorým právam však môžete mať prístup bez ohľadu na to, či trestný čin nahlásite alebo nie. Keď však už trestný čin nahlásite, môžete využiť celú škálu práv a ďalšej podpory, ktoré by vám inak neboli k dispozícii. Tie vám pomôžu zabezpečiť, aby ste sa na konaní zúčastnili v plnom rozsahu a aby ste rozumeli, čo sa deje. Ich cieľom je aj čo najviac vám tento proces uľahčiť.

Keď nahlásite trestný čin na políciu alebo podľa možnosti čo najskôr potom, môžete si chcieť dôkladne preveriť, akú konkrétnu úlohu, resp. úlohy môžete v konaní zohrávať – obeť, svedok, žalobca v občianskych veciach, účastník občianskoprávneho sporu, súkromný žalobca atď. Tieto úlohy môžu byť v jednotlivých krajinách rôzne a s niektorými z nich môžu byť spojené práva, ktoré môžu byť dôležité neskôr v rámci procesu, napríklad pokiaľ ide o to, či sa ako obeť môžete proti výsledku súdneho konania odvolať. Pri čítaní týchto prehľadov informácií si všimajte tieto úlohy a lehoty. Overte si na polícii, aké úlohy existujú a aké sú prípadné lehoty, ktoré musíte dodržať, ak chcete získať príslušné postavenie. Môžete požiadať príslušné orgány o objasnenie, aby ste sa rozhodli, ako najlepšie chrániť svoje práva a právne záujmy.

Keď ste už trestný čin nahlásili, orgány budú pracovať na tom, aby zabezpečili spravodlivosť pre vás i ostatných. V rámci tohto procesu môžu od vás vyžadovať vašu aktívnu spoluprácu, a prípadne aj po skončení trestného konania, ak nasleduje trestné stíhanie. V týchto konaniach zohrávate dôležitú úlohu a vaša pomoc je veľmi cenná.

Polícia začne konanie, aby získala dostatok dôkazov na stíhanie osoby, ktorá trestný čin spáchala. Ak je osoba stíhaná a uznaná vinnou, sudca rozhodne aj o primeranom treste pre páchatela.

Ako obeť máte celý rad zákonom garantovaných práv v rámci či mimo trestného konania. Okrem toho sa niektoré vaše práva môžu vzťahovať aj na vašich rodinných príslušníkov a príbuzných. Európska únia podnikla kroky na zabezpečenie minimálneho súboru práv a určitých noriem, podľa ktorých by členské štáty mali zosúladiť svoje práva.

Nasledujúce prehľady informácií vás prevedú najdôležitejšími krokmi trestných konaní v jednotlivých členských štátoch, nájdete v nich vysvetlenie práv, ktoré máte, a základné pravidlá, ktorými sa musíte pri ich uplatňovaní riadiť. Tieto informácie nenahrádzajú právne poradenstvo a majú slúžiť len ako usmernenie.

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú štátnu vlajku.

Ak z kontextu jasne nevyplýva inak, akýkoľvek odkaz na osobu mužského pohlavia v týchto informačných hárkoch predstavuje zároveň odkaz na osobu ženského pohlavia a naopak.

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Posledná aktualizácia: 18/01/2019